

Utvärdering av den nya konstillhörighetslagen: tillämpning och effekter

Delredovisning december 2025

Innehåll

1 Om uppdraget.....	2
1.1 Den här skrivelsen handlar om hur vi tar oss an uppdraget.....	2
1.2 Uppdraget ska del- och slutredovisas	2
2 Bakgrund.....	3
2.1 Den nya könstillhörighetslagen.....	3
2.2 Lagens målgrupp.....	5
2.3 Juridiskt könsbyte kan vara en del i en transition.....	7
3 Vår inriktning och vårt analytiska ramverk	10
3.1 Syfte och frågeställningar.....	10
3.2 Analytiskt ramverk	10
4 Våra avgränsningar.....	15
4.1 Vi planerar inte att undersöka lagens tillämpning utanför Sverige	15
4.2 Uppdraget omfattar inte någon utvärdering av lagen (2024:237) om vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen	15
4.3 Vi fokuserar på regioner, inte kommuner	15
4.4 Vi gör ingen materialinsamling kopplat specifikt till gruppen barn under 16 år med medfödda avvikelser i könsutvecklingen.....	16
4.5 Vi undersöker inte hälsoeffekter med registerdata	16
4.6 Vi har begränsad möjlighet att uttala oss om kausala samband och långsiktiga effekter.....	17
4.7 Vi undersöker inte diskursiva effekter.....	17
4.8 Vi undersöker processens potential att förebygga brott, men fördjupar oss inte i effekter för brottsligheten	18
5 Så här kommer vi att genomföra uppdraget	19
5.1 Intervjuer.....	19
5.2 Kvantitativ datainsamling.....	20
Referenser.....	24

1 Om uppdraget

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys har fått i uppdrag av regeringen att följa tillämpningen av den nya lagen (2024:238) om fastställande av kön i vissa fall och utvärdera effekterna av densamma inom tre år från ikraftträdandet (Socialdepartementet 2024). Uppdraget ska delredovisas i december 2025 och 2027 samt slutredovisas i juni 2029. Den här skrivelsen är vår första delredovisning.

1.1 Den här skrivelsen handlar om hur vi tar oss an uppdraget

Fokus i den här redovisningen ligger på hur vi kommer att ta oss an uppdraget. Vi inleder med en bakgrund till lagstiftningen, följt av en jämförelse mellan lagen (2024:238) om fastställande av kön i vissa fall (nya könstillhörighetslagen) och den tidigare gällande lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall (äldre könstillhörighetslagen). Lagarna behandlar förutsättningarna för att ändra det (juridiska) kön som står i folkbokföringen, hädanefter kallat byte av juridiskt kön eller juridiskt könsbyte. Därefter beskriver vi lagens målgrupp, deras hälsosituation och innebörden av ett juridiskt könsbyte.

Vi beskriver också våra frågeställningar, vårt analytiska ramverk och våra avgränsningar. Avslutningsvis redogör vi för de metoder som vi planerar att använda i uppdraget.

1.2 Uppdraget ska del- och slutredovisas

Vi ska lämna en delredovisning till regeringen senast den 15 december 2027. I den kommer vi att analysera hur den nya könstillhörighetslagen har tillämpats under de två första åren från ikraftträdandet. Delredovisningen kommer att belysa hur olika aktörer tillämpat lagen och i vilken utsträckning den har nyttjats av målgruppen. Under den här fasen kommer vi att påbörja en datainsamling med syfte att belysa lagens effekter, men resultaten kommer vi att redovisa först i slutrapporten.

Slutredovisningen ska vi lämna till regeringen senast den 15 juni 2029. I den kommer vi att fokusera på effekterna av den nya könstillhörighetslagen. Även i slutredovisningen behandlar vi lagens tillämpning, men då med fokus på de eventuella förändringar av tillämpningen som skett sedan delredovisningen. Vi kommer också att bedöma lagens måluppfyllelse och lämna rekommendationer.

2 Bakgrund

I det här avsnittet redogör vi för de förändringar som den nya könstillhörighetslagen medför. Vi beskriver också lagens målgrupp och på vilket sätt ett juridiskt könsbyte kan bidra till att målgruppen kan leva i enlighet med sin könsidentitet.

2.1 Den nya könstillhörighetslagen

Den 1 juli 2025 trädde den nya könstillhörighetslagen (2024:238) om fastställande av kön i vissa fall i kraft, som ska göra det enklare att ändra juridiskt kön. Möjligheten att ändra juridiskt kön reglerades tidigare i lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall. Den upphävdes i samband med att den nya könstillhörighetslagen trädde i kraft. I den äldre lagen var processen för att byta juridiskt kön nära sammanlänkad med processen för att få göra kirurgiska ingrepp i könsorganen. I praktiken har det inneburit att en person bara kunnat få ändra sitt juridiska kön om kraven för att få göra ingrepp i könsorganen varit uppfyllda. Personer som velat ansöka om att få göra kirurgiska ingrepp i könsorganen eller ändra sitt juridiska kön har behövt genomgå fleråriga medicinska utredningsprocesser, ofta med långa väntetider.

Den nya könstillhörighetslagen utgår från individens självbestämmande och ställer inga krav på diagnos. Det framgår av socialutskottets betänkande att processen för att ändra juridiskt kön ska vara relativt snabb och enkel, utan omotiverade hinder (socialutskottet).

En jämförelse mellan den nya och den äldre lagen

I det här avsnittet beskriver vi de viktigaste skillnaderna mellan lagarna för sökande som är 16 år och äldre.

- *Åldersgränsen sänks.* Med den nya könstillhörighetslagen sänks åldersgränsen för att kunna ansöka om ändrad könstillhörighet från 18 till 16 år. Vårdnadshavarnas (eller en vårdnadshavare vid ensam vårdnad) samtycke krävs för personer under 18 år, eftersom det är de som formellt lämnar in ansökan.
- *Personkretsen vidgas.* Fler personer omfattas av den nya könstillhörighetslagen. Utöver personer som är folkbokförda i Sverige omfattas också svenska medborgare som har varit folkbokförda i Sverige och svenska medborgare som har ett samordningsnummer. I praktiken innebär det att även svenska medborgare som bor utomlands men har varit folkbokförda i Sverige eller har ett samordningsnummer kan ansöka om ändrad könstillhörighet.
- *Krav på diagnos avskaffas.* Enligt den nya könstillhörighetslagen krävs det i praktiken inte längre någon könsdysforidiagnos för att få ändra juridiskt kön.
- *Utgångspunkten ändras.* I den äldre könstillhörighetslagen var ändring av det juridiska könet kopplat till ett medicinskt behov. Även om en person enbart ville ansöka om juridiskt könsbyte krävdes ett medicinskt underlag, vilket vanligtvis

innebar en omfattande och lång utredning. I den nya könstillhörighetslagen är individens självbestämmande utgångspunkten.

- *Krav på levnadssätt och uppträdande avskaffas.* En person som vill ändra sitt juridiska kön enligt den nya könstillhörighetslagen ska inte bedömas utifrån sitt uppträdande eller tidigare levnadssätt.
- *Framåtblickande antaganden kvarstår.* Båda lagarna ställer krav på någon form av varaktighet, men med olika formuleringar. I den nya könstillhörighetslagen ställs krav på att könsidentiteten ska antas bestå under ”överskådlig tid”. I den äldre lagen var kravet att könsidentiteten måste kunna antas bestå i framtiden.

Tabell 1. De viktigaste skillnaderna mellan den nya och den äldre könstillhörighetslagen gällande barn från 16 år samt vuxna.

	Den äldre könstillhörighetslagen 1972	Den nya könstillhörighetslagen 2025
Åldersgräns	18 år	16 år, vårdnadshavare gör ansökan för barn
Personkrets	Personer som är folkbokförda i Sverige	Personer som är folkbokförda i Sverige, svenska medborgare som har varit folkbokförda i Sverige eller har ett samordningsnummer
Krav på diagnos	Ja	Nej
Utgångspunkt	Medicinskt behov av könsbyte	Individens självbestämmande
Krav på att ha levt i och uppträtt i enlighet med den nya könsidentiteten under en tid	Ja	Nej
Krav på att man ska leva i den nya könsidentiteten framgent	Måste antas göra det i framtiden	Kan antas göra det under överskådlig tid

Det krävs fortfarande en förenklad medicinsk prövning av könsidentiteten

Även om processen för att ändra juridiskt kön har förenklats är en medicinsk bedömning, om än förenklad, fortfarande ett krav.

Det framgår av Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS) om ansökan om fastställande av kön i vissa fall (hädanefter Socialstyrelsens föreskrifter) att den som ansöker om att ändra sitt juridiska kön ska bifoga ett intyg som utfärdats av en legitimerad läkare, psykolog, psykoterapeut, eller hälso- och sjukvårdskurator. Intygsutfärdaren ska intyga att personen har en annan könsidentitet än den som framgår av folkbokföringen, och att personen kan antas leva i sin könsidentitet under överskådlig tid. Bedömningen ska till stor del baseras på vad personen säger om sig själv.

För att vägleda dem som utfärdar sådana intyg har Socialstyrelsen tagit fram ett kunskapsstöd (Socialstyrelsen 2025a). I kunskapsstödet förtydligas bland annat att ett vårdbesök kan vara tillräckligt och att det nya juridiska könet inte behöver överensstämma helt med könsidentiteten, utan att det räcker om det stämmer *bättre*. Kunskapsstödet förtydligar också vilka aspekter intygsutfärdaren *inte* ska ta hänsyn till

vid bedömningen av ansökan om ändring av juridiskt kön. Varken diagnos, könsuttryck, sexualitet, tidigare könsidentitet, antal ansökningar eller ändringar av juridiskt kön, antal besök eller besöksformer ska spela någon roll vid bedömningen.

Så går processen till

Om en person vill fastställa ett annat kön än det som framgår av folkbokföringen ska hen ansöka om det hos Socialstyrelsen. Ansökan ska undertecknas av den sökande eller av vårdnadshavarna om den sökande inte har fyllt 18 år (§ 3). Om sökanden har fyllt 12 år, men inte 18 år, ska sökanden ha lämnat sitt samtycke till ansökan genom att signera den (§ 3). I korthet ser processen ut som följer:

1. Den sökande kontaktar vården.
2. Om vården bedömer att förutsättningarna för att ändra juridiskt kön är uppfyllda, utfärdar vården ett intyg.
3. Den sökande skickar ansökan och intyg till Socialstyrelsen.
4. Socialstyrelsen handlägger ärendet, gör en bedömning och fattar beslut. Socialstyrelsen informerar den sökande om beslutet. Om ansökan beviljas meddelas Skatteverket som utfärdar ett nytt personnummer.

Ett ytterligare steg, som personen själv ansvarar för, är att informera sin region om det nya personnumret för att kunna inkluderas i screeningprogram (till exempel för mammografi). Personen kan också behöva informera sin bank, mobiloperatör och andra aktörer om det nya personnumret.

2.2 Lagens målgrupp

I det här kapitlet beskriver vi lagens tilltänkta målgrupp.

2.2.1 De flesta som vill byta juridiskt kön är transpersoner

Målgruppen för lagen är personer som vill ändra sitt juridiska kön så att det bättre stämmer överens med den upplevda könsidentiteten. Socialstyrelsen (2025a) definierar målgruppen som

[...] transperson eller en person med erfarenhet av transition, eller någon som av andra skäl vill ändra sitt juridiska kön så att det bättre stämmer överens med könsidentiteten.

(s. 9).

Trans är ett paraplybegrepp som omfattar många olika könsidentiteter, till exempel transkvinna, transman, icke-binär och personer med könsidentitet som är flytande (gender fluid). Med könsidentitet avses det kön som man själv upplever att man tillhör. Gemensamt för transpersoner är att de på olika sätt bryter mot normer om könsuttryck eller har en könsidentitet som inte överensstämmer med det kön som tilldelades dem vid födseln (Socialstyrelsen 2022).

Alla som bryter mot normer om kön identifierar sig inte som trans och vem som är trans eller inte är upp till individen själv att avgöra. Trans har ingenting med sexualitet att göra utan handlar uteslutande om könsidentitet och könsuttryck (Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners, queeras och intersexpersoners rättigheter [RFSL] 2025).

2.2.2 En del av lagens målgrupp har könsdysfori

Enligt den äldre könstillhörighetslagen krävdes det i praktiken en könsdysforidiagnos för att få byta juridiskt kön. Den nya könstillhörighetslagen ställer inga sådana krav, men det är fortfarande sannolikt att en stor del av lagens målgrupp har eller utreds för någon typ av könsdysforidiagnos.

Könsdysfori är det lidande eller den försämrade funktionsförmåga som kan uppstå när den upplevda könsidentiteten inte stämmer överens med det kön som står i folkbokföringen (Socialstyrelsen 2015, 2022). Det har blivit vanligare med könsdysfori bland både män och kvinnor sedan millennieskiftet, och särskilt sedan 2014 (Socialstyrelsen 2022). Störst ökning har skett bland unga och kvinnor. Det finns ingen entydig förklaring till att antalet diagnoser har ökat, men det avskaffade kravet på sterilisering år 2013 kan ha bidragit till ökningen.

2.2.3 Psykisk ohälsa är vanligare bland transpersoner än i befolkningen i stort

Psykisk ohälsa är vanligare bland transpersoner än i befolkningen i stort, vilket har uppmärksamats av flera myndigheter och organisationer. Förutom individuella faktorer spelar social utsatthet, samhällets normer och diskriminering roll (Folkhälsomyndigheten 2022).

Socialstyrelsen har i en rapport (2020) visat att personer med könsdysfori lider av psykiska sjukdomar i större utsträckning än befolkningen i stort. Vanliga diagnoser som förekommer vid sidan om könsdysfori är depression, ångestsjukdomar, autism och självskadebeteende (inklusive suicidförsök).

I enkätstudien EU LGBTIQ Survey III från 2023 svarade 21–25 procent av svenska transpersoner (European Union Agency for Fundamental Rights [FRA] 2025c, 2025d) och icke-binära (FRA 2025b) att de alltid eller ofta haft suicidala tankar det senaste året. Till icke-binära i enkäten hör respondenter som har angett sin könsidentitet som en av följande: ickebinär, genderqueer, gender fluid, agender, poly-gender, crossdresser (FRA 2025a). Nästan 40 procent av de svenska transpersonerna (FRA 2025i, 2025j) och 24 procent av de icke-binära (FRA 2025h) i undersökningen hade någon gång försökt ta sitt liv. I samma undersökning skattade 16 procent av svenska transkvinnor (FRA 2025g), 14 procent av svenska transmän (FRA 2025f) och 21 procent av svenska icke-binära (FRA 2025e) sin hälsa som ”dålig” eller ”mycket dålig”.

2.3 Juridiskt könsbyte kan vara en del i en transition

Transition kan vara både medicinsk och social. Socialstyrelsen (2022) beskriver transition som

en process där personen börjar leva i enlighet med sin könsidentitet genom att t.ex. byta namn och vara öppen med sin könsidentitet (social transition) och som ibland även kommer att innefatta somatisk behandling (könsbekräftande hormonbehandling eller kirurgi).

(s. 108).

Utöver det kan transition också vara juridisk. I kommande avsnitt beskriver vi vad juridisk transition är och vad vi vet om målgruppens behov av att byta juridiskt kön.

2.3.1 Många transpersoner vill byta juridiskt kön

Det juridiska könet bestäms i de allra flesta fall vid födseln utifrån hur barnets kropp ser ut. Juridisk transition eller juridiskt könsbyte avser en ändring av det kön som står i folkbokföringen.

För individer kan det underlätta vardagen och bidra till bättre välmående när det juridiska könet överensstämmer med den upplevda könsidentiteten. Det kan gälla i allt från kontakt med vård och myndigheter till arbetsliv, utbildning och resor.

Ansökningarna om att ändra juridiskt kön har ökat över tid

Antalet personer som ansöker om ändrad könstillhörighet har ökat över tid (Socialstyrelsen 2010). Före 2003 inkom i snitt ett 20-tal ansökningar årligen. Generellt sett ökade antalet ansökningar kontinuerligt under 2000-talet (Socialstyrelsen 2010) och 2010-talet (Socialstyrelsen 2025b). Mellan år 2010 och 2024 ökade antalet ansökningar kraftigt (Socialstyrelsen 2025b). Under de senaste fem åren (2020–2024) har det i genomsnitt inkommit 462 ansökningar per år (Socialstyrelsen 2025b). Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att ansökningar fram till den 1 juli 2025 inte enbart rörde ändring av juridiskt kön, utan också tillstånd att göra kirurgiska ingrepp i könsorganen.

Den första månaden efter att den nya könstillhörighetslagen trädde i kraft i juli 2025 fick Socialstyrelsen in 360 ansökningar (Dagens Nyheter 2025).

Få ångrar sig

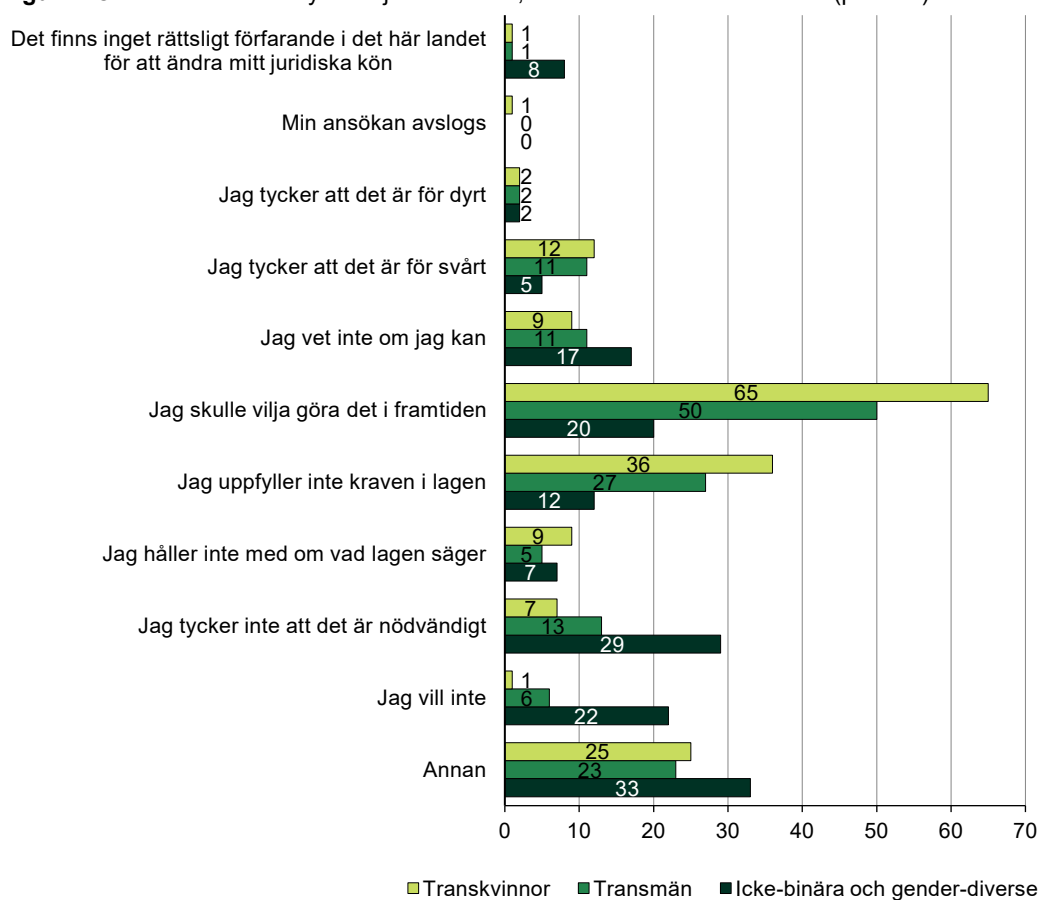
Data från Socialstyrelsens kunskapsstöd (2015) indikerar att ånger är mycket ovanligt bland dem som byter juridiskt kön och att antalet ångerfall minskar över tid. Mellan 2001 och 2010 var det endast en av 360 personer (0,3 %) som ändrade tillbaka sitt juridiska kön. Den senaste forskningen från Uppsala universitet visar att beslutet att ändra sitt juridiska kön förblir mycket stabilt bland personer i Sverige som har fått en könsdysforidiagnos och ändrat det juridiska kön de tilldelades vid födseln (Clark m.fl. 2025). Sannolikheten att behålla det ändrade juridiska könet efter tio år har beräknats till nästan 98 procent, vilket gör ånger av juridiskt könsbyte till ett mycket sällsynt fenomen.

Transpersoner upplever lagkraven och processen för att byta juridiskt kön som hinder

Viljan att byta juridiskt kön är relativt stor bland transpersoner i Sverige. I enkätstudien EU LGBTIQ Survey III framgår att mer än hälften av de svenska transkvinnor (FRA 2025m) och transmän (FRA 2025l) som svarat år 2023 antingen redan har bytt juridiskt kön eller har inlett en process för att göra det. När det gäller icke-binära personer är andelen som har bytt eller har inlett processen att byta juridiskt kön bara fem procent (FRA 2025k). Det kan delvis förklaras av att Sverige bara har två juridiska kön att välja mellan.

Nästan hälften av de transpersoner som deltog i undersökningen hade varken bytt sitt juridiska kön eller inlett någon process för att göra det. Den vanligaste orsaken till att de inte bytt sitt juridiska kön var att de inte ansåg sig kunna uppfylla lagkraven (FRA 2025; 2025o). Detta illustreras i Figur 2. Drygt en tiondel uppgav att processen för att ändra juridiskt kön är alltför komplicerad. En majoritet av transkvinnorna (65 %) som ännu inte bytt sitt juridiska kön uppgav att de skulle vilja göra det i framtiden, medan endast hälften (50 %) av transmännen uppgav detsamma.

Däremot framstår det juridiska könsbytet som mindre betydelsefullt för icke-binära personer – 22 procent vill inte byta sitt juridiska kön alls, och 29 procent anser det vara onödigt. Endast 20 procent uppger att de skulle vilja byta sitt juridiska kön i framtiden.

Figur 1. Orsaker till att inte byta sitt juridiska kön, fördelade efter könsidentitet (procent).

Källan: EU LGBTIQ Survey III. Trans specific questions. Reasons for not having legal gender changed in Swedish trans women (FRA 2025o), trans men (FRA 2025), and non-binary and gender-diverse respondents (FRA 2025n). Resultaten baseras på 179 svar från svenska transkvinnor och på 130 svar från transmän och 740 svar från icke-binära respondenter. Egen översättning från engelska och visualisering.

3 Vår inriktning och vårt analytiska ramverk

Vi kommer att ta oss an uppdraget med ett tydligt målgruppsperspektiv. Det innebär att vi undersöker lagens tillämpning och effekter inte bara för vården och myndigheter utan också för transpersoner och andra som vill byta juridiskt kön.

3.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med vårt uppdrag är att bidra med kunskap om hur den nya könstillhörighetslagen fungerar i praktiken samt vilka effekter den får för målgruppen, vården och på systemnivå. Utgångspunkten för vår analys är de övergripande målen med lagen, nämligen:

1. att den bättre tillgodoser individens självbestämmande men också säkerställer att endast de som har behov får genomgå ett juridiskt könsbyte
2. att den innebär en enklare och snabbare process för ändring av juridiskt kön
3. att den bidrar till målgruppens ökade välmående.

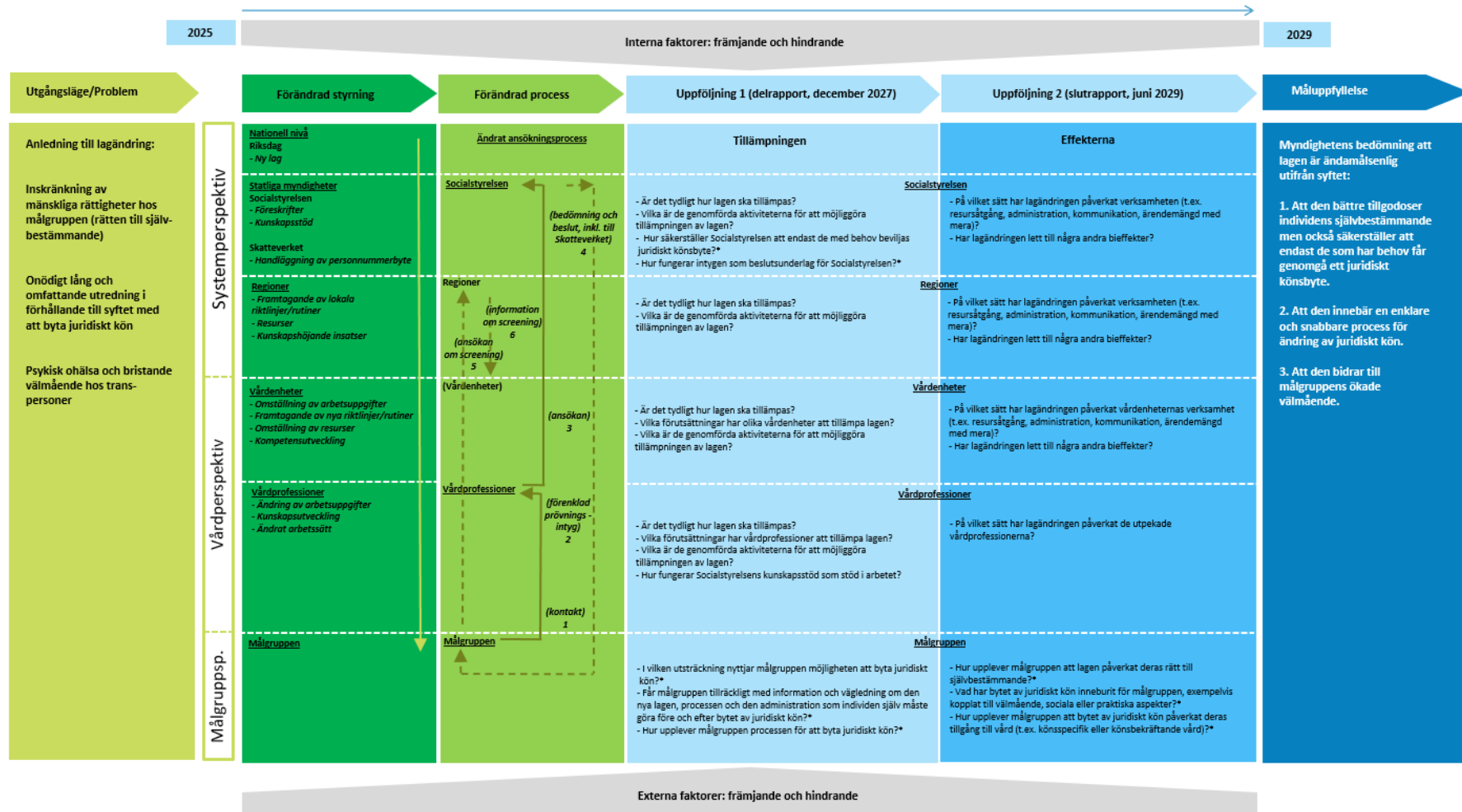
I arbetet kommer vi särskilt att fokusera på patientperspektivet, alltså målgruppens upplevelse av att byta juridiskt kön. Vi utgår från följande övergripande frågeställningar i uppdraget:

1. Hur fungerar tillämpningen av den nya könstillhörighetslagen för målgruppen, vården och på systemnivå?
2. Vilka effekter har den nya könstillhörighetslagen lett till för målgruppen, vården och på systemnivå?

3.2 Analytiskt ramverk

Vi visar det övergripande ramverk som ska vägleda vår undersökning i Figur 3 och beskriver det närmare i de följande avsnitten.

Figur 2. Ramverk för utredningen av tillämpningen och effekterna av den nya könstillhörighetslagen. Vi utreder samma frågor hos olika aktörer, frågor märkta med * gäller en viss aktör.



3.2.1 Problembild

I den första kolumnen i ramverket beskriver vi de problem som riksdagen vill åtgärda med den nya könstillhörighetslagen (socialutskottet). Vi har identifierat tre huvudsakliga problem:

1. Den äldre könstillhörighetslagen skapar en omotiverad inskränkning av individens självbestämmande, det vill säga rätten att själv bestämma sin identitet utifrån sin egen upplevelse.
2. Processen för att byta juridiskt kön är för lång och omfattande i förhållande till syftet med det juridiska könsbytet.
3. De två första problemen (själva förfarandet vid det juridiska könsbytet samt utebliven rätt till självbestämmande) påverkar målgruppens välbefinnande negativt.

De två första problemen är mycket tydligt uttalade i socialutskottets betänkande. Även det tredje problemet lyfts i betänkandet, men betonas inte lika kraftigt. Vi har valt att inkludera det i uppdraget dels eftersom vi tolkar det som en viktig bakomliggande del av problembilden, dels eftersom det stärker målgruppsperspektivet i vår undersökning. Nedan redogör vi för de mekanismer som kan sammanlänka det juridiska könsbytet med hälsa och välmående hos målgruppen.

Den första mekanismen är kopplad till själva processen. Socialstyrelsen menar i ett kunskapsstöd att utredningen kan vara psykiskt och socialt påfrestande för individen (Socialstyrelsen 2015, s. 39).

Den andra mekanismen som kan påverka hälsa och välmående hos målgruppen är att det är svårare att utöva sina rättigheter för den vars könsidentitet inte stämmer överens med det juridiska könet. Idag krävs id-handlingar för de flesta vardagliga aktiviteter, bland annat för att få tillgång till vård, ansöka till utbildning, öppna bankkonto och för att utöva grundläggande rättigheter såsom rösträtt och rörelsefrihet (Open Society Foundations 2014). När id-handlingar inte överensstämmer med den enskildes upplevda könsidentitet, utseende eller uppträdande kan tillgången till dessa rättigheter ifrågasättas av dem som ska kontrollera personens identitet.

Forskning visar att det finns ett samband mellan juridiskt könserkännande och psykisk hälsa (Scheim, Perez-Brumer & Bauer 2020). Exempelvis hade personer, vars kön och önskade pronomen stämde överens på samtliga id-handlingar, minskad allvarlig psykisk påfrestning, färre självmordstankar och minskad självmordsplanering jämfört med personer vars kön och önskade pronomen bara stämde på några eller inga id-handlingar. Ett liknande samband påpekas i en meta-analys (Scheim m.fl. 2025) mellan juridiskt könserkännande och psykisk hälsa (minskad psykologisk påfrestning samt minskade självmordstankar) hos icke-binära och transpersoner.

3.2.2 Förändrad styrning

Den andra kolumnen visar hur tillämpningen av den nya könstillhörighetslagen förväntas fungera på olika nivåer. Här belyser vi vilka aktörer som är inblandade och hur lagen kan tänkas påverka var och en av dem. Alla involverade aktörer förväntas bidra till eller

anpassa sig och sina verksamheter genom olika aktiviteter för att förverkliga den nya könstillhörighetslagen. Aktiviteterna i ramverket, såsom kompetensutveckling och ändrade arbetssätt, är exempel på aktiviteter som kan tänkas genomföras av aktörerna.

3.2.3 Förändrad process

Den tredje kolumnen illustrerar den nya processen för juridiskt könsbyte, som förväntas vara betydligt enklare och kortare jämfört med den tidigare processen (före den 1 juli 2025). Den beskriver vi mer ingående i avsnitt 2.1.

3.2.4 Frågeställningar om tillämpningen av den nya könstillhörighetslagen

Systemperspektiv (de centrala aktörerna: Socialstyrelsen (Sos) och regioner)

- Är det tydligt för centrala aktörer hur lagen ska tillämpas? (SoS, regioner)
- Vilka är de genomförda aktiviteterna för att möjliggöra tillämpningen av lagen? (SoS, regioner)
- Hur säkerställer Socialstyrelsen att endast de med behov beviljas juridiskt könsbyte? (SoS)
- Hur fungerar intygen som beslutsunderlag för Socialstyrelsen? (SoS)

Vårdperspektiv (de centrala aktörerna: vårdenheter samt vårdprofessioner)

- Är det tydligt för vårdenheter och vårdprofessioner hur lagen ska tillämpas? (Vårdenheter, vårdprofessioner)
- Vilka förutsättningar har olika vårdenheter och vårdprofessioner att tillämpa lagen? (Vårdenheter, vårdprofessioner)
- Vilka är de genomförda aktiviteterna för att möjliggöra tillämpningen av lagen? (Vårdenheter, vårdprofessioner)
- Hur fungerar Socialstyrelsens kunskapsstöd som stöd i arbetet? (Vårdprofessioner)

Målgruppsperspektiv

- I vilken utsträckning nyttjar målgruppen möjligheten att byta juridiskt kön?
- Får målgruppen tillräckligt med information och vägledning om den nya lagen, processen och den administration som individen själv måste göra före och efter könsbytet?
- Hur upplever målgruppen processen för att byta juridiskt kön?

3.2.5 Frågeställningar om effekter av den nya könstillhörighetslagen

Systemperspektiv (de centrala aktörerna: Socialstyrelsen och regioner)

- På vilket sätt har lagändringen påverkat de centrala aktörernas verksamhet (t.ex. resursåtgång, administration, kommunikation, ärendemängd)? (SoS, regioner)
- Har lagändringen lett till några andra bieffekter? (SoS, regioner och eventuellt för andra aktörer)

Vårdperspektiv (de centrala aktörerna: vårdenheter samt vårdprofessioner)

- På vilket sätt har lagändringen påverkat vårdenheternas verksamhet (t.ex. resursåtgång, administration, kommunikation, ärendemängd)? (Vårdenheter)
- På vilket sätt har lagändringen påverkat de utpekade vårdprofessionerna? (Vårdprofessioner)
- Har lagändringen lett till några andra bieffekter? (Vårdenheter)

Målgruppsperspektiv

- Hur upplever målgruppen att lagen påverkat deras rätt till självbestämmande?
- Vad har bytet av juridiskt kön inneburit för målgruppen, kopplat till välmående och sociala eller praktiska aspekter?
- Hur upplever målgruppen att bytet av juridiskt kön påverkat deras tillgång till vård (t.ex. könsspecifik eller könsbekräftande vård)?

3.2.6 Måluppfyllelse

Baserat på insamlade data och vår analys ska vi bedöma om den nya könstillhörighetslagen är ändamålsenlig utifrån följande mål:

1. att den bättre tillgodoser individens självbestämmande men också säkerställer att endast de som har behov får genomgå ett juridiskt könsbyte
2. att den innebär en enklare och snabbare process för ändring av juridiskt kön
3. att den bidrar till målgruppens ökade välmående.

4 Våra avgränsningar

Vi har valt att göra en rad avgränsningar för uppdraget. En generell begränsning för uppdraget är att vi kommer att ha svårt att uttala oss om kausala och långsiktiga effekter. Vi tror också att vissa aspekter av lagens tillämpning kommer att vara så ovanliga att det inte är motiverat att utreda dem. Det gäller exempelvis intygsutfärdande i kommuner och i utlandet. Det har inte heller gått att motivera insamling av registerdata för att undersöka målgruppens hälsa. Vi gör också vissa avgränsningar kopplat till risker med den nya könstillhörighetslagen som lyfts av socialutskottet och remissinsatser.

4.1 Vi planerar inte att undersöka lagens tillämpning utanför Sverige

Med den nya könstillhörighetslagen kan svenska medborgare ansöka om att ändra sitt juridiska kön även om de inte är folkbokförda i Sverige. Utländska läkare, psykologer, psykoterapeuter eller hälso- och sjukvårdskuratorer kan utfärda intyg.

Vi planerar inte att inkludera de utländska intygsutfärdarna eller de utländska verksamheter där intygen utfärdades, och inte heller analysera vilka effekter de utländska intygen har för olika aktörer i Sverige inom ramen för det här uppdraget. Skälen till det är framförallt att vi tror att det rör sig om väldigt få fall, samtidigt som det finns stora praktiska svårigheter förknippade med en sådan undersökning. Om det skulle visa sig att sådan tillämpning förekommer i stor utsträckning kan vi komma att revidera vår avgränsning.

4.2 Uppdraget omfattar inte någon utvärdering av lagen (2024:237) om vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen

I den äldre könstillhörighetslagen var processen för att byta juridiskt kön och för att få tillstånd att göra vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen en och samma. Genom de två nya lagarna separeras processerna. Vi har enbart fått i uppdrag att undersöka tillämpning och effekter kopplat till den nya könstillhörighetslagen som reglerar byte av juridiskt kön. I det fall synergier mellan de båda lagarna uppdagas kommer vi att belysa dessa. Vi kommer däremot inte att systematiskt undersöka tillämpning och effekter av lagen som reglerar vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen.

4.3 Vi fokuserar på regioner, inte kommuner

Det är möjligt att intyg utfärdas inom kommunala verksamheter, exempelvis äldreomsorg, insatser inom stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och elevhälsa. Genom att ta del av ärendestatistik kommer vi att få en bild av i vilken

omfattning det sker. Vår hypotes är att det kommer att vara ovanligt och därför gör vi en preliminär avgränsning av kommunala verksamheter. Om en annan bild uppdagas kan vi komma att revidera den avgränsningen.

4.4 Vi gör ingen materialinsamling kopplat specifikt till gruppen barn under 16 år med medfödda avvikelser i könsutvecklingen

Den nya könstillhörighetslagen reglerar byte av juridiskt kön för barn under 16 år som har en intersexvariation (i lagen barn med medfödda avvikelser i könsutvecklingen). I Sverige föds omkring 20 barn varje år med någon form av intersexvariation (Socialstyrelsen 2017, s. 3). Det är ovanligt att personer med intersexvariationer utvecklar en annan könsidentitet än den som tilldelades dem vid födseln. Ansökningarna för barn med intersexvariation som vill byta juridiskt kön har därför historiskt sett varit väldigt få (socialutskottet, s. 16.).

Med hänvisning till att denna del av målgruppen, barn med intersexvariation som vill byta juridiskt kön, är så pass liten och att lagen inte innebär någon stor förändring för dem kommer vi inte att göra någon specifik materialinsamling kopplat till just den gruppen. Att intervjua en så liten grupp barn kan dessutom ifrågasättas av etiska skäl.

4.5 Vi undersöker inte hälsoeffekter med registerdata

För att bedöma lagens effekter för målgruppens välmående kommer vi att göra intervjuer och enkäter. Vi kommer däremot inte att undersöka hälsoeffekter för målgruppen med hjälp av registerdata, exempelvis patientregister eller läkemedelsregister från Socialstyrelsen, eller data inom socialförsäkringsområdet från Försäkringskassan. Avgränsningen gör vi av två skäl:

- Vi har inte kunnat identifiera några relevanta utfallsvariabler. Vi har övervägt att mäta sjukdagar, vårdkonsumtion inom psykiatri, medicinering med mera bland dem som byter juridiskt kön. Även om vi skulle se en effekt kopplat till dessa variabler kommer det att bli svårt att säga att det faktiskt är en hälsoeffekt för individen. Det finns inga skäl att tro att ett juridiskt könsbyte i sig skulle göra att depression eller könsdysfori försvinner. Det kommer också att finnas många skensamband, där den egentliga orsaken är något helt annat. Till exempel skulle en minskad medicinering eller vårdkonsumtion kunna vara tecken på att personen inte får den vård som hen behöver.
- Vi tror generellt att effekten av ett juridiskt könsbyte är mycket svår att isolera. Det är fullt möjligt att de som byter juridiskt kön mår bättre och får en enklare vardag. Men en transition innehåller i regel fler delar som också kan ha en stor effekt på välbefinnandet. Om personen i anslutning till det juridiska könsbytet också genomför fler förändringar, exempelvis ändrar sin kropp, byter pronomen eller på andra sätt börjar leva i sin könsidentitet står de sannolikt för en del av i personens ökade välbefinnande.

Sammanfattningsvis ser vi inte en tillräckligt stor potential i en kvantitativ analys av hälsoeffekter med registerdata för att det ska vara motiverat att inhämta och analysera sådana personuppgifter.

4.6 Vi har begränsad möjlighet att uttala oss om kausala samband och långsiktiga effekter

I vårt regeringsuppdrag står att vi ska undersöka effekter av den nya könstillhörighetslagen. Vi har också valt att använda oss av begreppet effekt i vår redovisning. Vår tolkning är att vi ska kartlägga och synliggöra resultat och konsekvenser av att lagen införts. Det skiljer sig i viss mån från hur begreppet effekt används i vetenskapliga sammanhang. Därför ser vi ett behov av att förtydliga hur och i vilken utsträckning vi kommer att kunna uttala oss om effekter.

Som en följd av uppdragets tidsramar och de metoder vi bedömer att vi kan använda har vi begränsad möjlighet att uttala oss om effekter i betydelsen direkta orsakssamband. När det gäller de två första målen med lagen, att stärka individers självbestämmande och att förenkla processen för att ändra juridiskt kön, kommer vi att kunna uttala oss om lagens effekter. Däremot kommer vi inte att kunna uttala oss med samma säkerhet om effekter kopplat till individers välmående. Som vi beskriver närmare i avsnitt 4.5 kommer vi inte att undersöka hälsoeffekter kvantitativt annat än genom att ställa frågor i en enkät riktad till målgruppen. Det innebär att vi har begränsad möjlighet att uttala oss om effekternas exakta storlek eller huruvida de är statistiskt signifikanta. Däremot kommer vi med hjälp av enkäten, tillsammans med kvalitativa underlag från intervjuer och andra datakällor, att kunna resonera kring hur den nya lagen påverkat individers välmående.

Det kommer inte heller att gå att uttala sig säkert om långsiktiga effekter inom uppdraget. Vi ska utvärdera lagen tre år efter lagens ikraftträdande, det vill säga till och med den 30 juni 2028. För att säkert kunna beskriva långsiktiga effekter behöver lagen följas upp när mer tid förflutit sedan ikraftträdandet.

4.7 Vi undersöker inte diskursiva effekter

De senaste åren har Regeringskansliet remitterat två närliggande förslag till det som nu blivit lag efter socialutskottets initiativ. Under remissrundorna har vissa kvinno- och rättssorganisationer invänt mot förslagen mot bakgrund av att jämställdhetsarbete kan försvåras av att begreppet kön utgår från självidentifikation (Kvinnofronten 2022; Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige 2022; Sveriges Kvinnolobby 2022).

Att undersöka de diskursiva effekterna, i det här fallet samhällets och gemene mans förståelse av begreppet kön, skulle kräva en längre tidshorisont än tre år och ligger därtill utanför vårt uppdrags- och kompetensområde. Därför kommer vi inte att studera den typen av effekter inom ramen för det här uppdraget.

4.8 Vi undersöker processens potential att förebygga brott, men fördjupar oss inte i effekter för brottsligheten

För att få ändra sitt juridiska kön krävs ett intyg från en läkare, psykoterapeut, psykolog eller hälso- och sjukvårdskurator. I socialutskottets betänkande benämns det som en förenklad prövning av könsidentiteten. Anledningen till att en sådan prövning behövs är att endast de som har behov av att byta juridiskt kön ska få göra det. Av betänkandet framgår framför allt två omständigheter där en person som ansöker om att byta juridiskt kön inte kan anses ha ett sådant behov. En sådan omständighet är om personen har en annan bakomliggande problematik som har gett upphov till viljan att byta juridiskt kön. En annan är om personen vill byta juridiskt kön i syfte att missbruka det. Sådant missbruk kan exempelvis vara att som man skaffa sig tillgång till separatistiska miljöer för kvinnor eller att genom upprepade personnummerbyten göra sig svår eller omöjlig att spåra för myndigheter, banker eller företag.

Vi kommer inte att fördjupa oss i eventuella effekter för brottsligheten, exempelvis brottsupplägg kopplade till möjligheten att byta juridiskt kön eller antalet identitetsbedrägerier som går att spåra till ett sådant förfarande. Vi kommer att utvärdera den förenklade prövningen utifrån dess potential att identifiera dem som har behov eller inte av ett juridiskt könsbyte. Vi kommer också att undersöka vilka möjligheter och skyldigheter centrala aktörer, som vårdprofessioner och Socialstyrelsen, har att agera vid misstanke om missbruk och i vilken utsträckning det sker. Genom det kan vi bedöma om den förenklade prövningen och Socialstyrelsens granskning har förutsättningar att hindra missbruk med brottsligt uppsåt.

5 Så här kommer vi att genomföra uppdraget

Vår första rapport kommer att handla om hur den nya könstillhörighetslagen har implementerats och tillämpats de två första åren sedan ikraftträdandet. Även i vår slutrapport kommer tillämpningen att behandlas, men det huvudsakliga fokuset ligger på lagens effekter. Källorna för vår materialinsamling kommer med enstaka undantag att vara desamma inför båda rapporterna. Det innebär bland annat att samma respondentkategorier kommer att intervjuas inför båda rapporterna. Skillnaden är de frågor vi ställer och besvarar.

En stor del av materialinsamlingen kommer att ske genom intervjuer. Vi har bedömt att det är den lämpligaste metoden eftersom uppdraget handlar om att kartlägga processer, attityder och erfarenheter. När det gäller målgruppen och intygsutfärdarna kommer vi att göra både enkätundersökningar och intervjustudier med snarlika frågor. Syftet är att enkäterna ska ge en bred och balanserad bild som sedan kan illustreras och fördjupas genom intervjuerna.

I kommande avsnitt beskriver vi de data och metoder som vi planerar att använda. En sammanställning över data och metod för varje fråga finns i Tabell 2 och Tabell 3.

5.1 Intervjuer

Intervjufrågorna och de format vi väljer för intervjuerna kommer att anpassas till varje aktör. Nedan presenterar vi det övergripande syftet med intervjuerna för respektive respondentkategori.

5.1.1 Aktörer på systemnivån (Socialstyrelsen och regioner)

Syftet med intervjuerna är att samla in tjänstemännens perspektiv på den nya könstillhörighetslagen. Vi vill bland annat förstå hur lagen uppfattas utifrån dess syfte, vilka vägval som myndigheterna har gjort, vilka implementeringsaktiviteter som har genomförts och hur arbetet organiseras. Intervjuer med aktörerna genomför vi inför delrapporten och uppföljningsintervjuer inför slutrapporten. Om det visar sig att möjligheten att byta juridiskt kön missbrukas kan även intervjuer med IVO, Ekobrottsmyndigheten, Brottsförebyggande rådet och Skatteverket blir aktuella.

5.1.2 Vårdenheter och intygsutfärdare

Syftet med att intervjua verksamhetsansvariga på vårdenheter är att undersöka hur arbetsuppgiften att utfärda intyg organiseras hos vårdenheterna, hur Socialstyrelsens föreskrifter och kunskapsstöd fungerar i praktiken, vilka implementeringsaktiviteter som

har genomförts och vilka förutsättningar vårdenheter har att tillämpa den nya könstillhörighetslagen.

Vi kommer även att intervjua yrkesverksamma som har utfärdat intyg för juridiskt könsbyte. Syftet är att samla in deras erfarenheter av att arbeta utifrån könstillhörighetslagen och de föreskrifter och kunskapsstöd som Socialstyrelsen utfärdat. Vi vill förstå deras syn på den nya arbetsuppgiften, vilka förutsättningar de har för att fullfölja den, samt hur föreskrifter och kunskapsstöd fungerar som stöd i deras arbete.

5.1.3 Målgruppen

Vi kommer att samla in åsikter, erfarenheter och upplevelser från personer som genomgått den nya processen för att byta juridiskt kön. Syftet är att få målgruppens syn på processen för att skaffa intyg och ansöka om juridiskt könsbyte. Vi är också intresserade av i vilken utsträckning målgruppen upplever att den nya könstillhörighetslagen tillgodoser deras självbestämmande och vilken betydelse det juridiska könsbytet haft för deras välmående, hälsa, och vardag.

Med målgruppen planerar vi att genomföra två fokusgruppsintervjuer vid två olika tillfällen (totalt fyra fokusgrupper). Fokusgrupperna genomförs på våren 2026 och 2027. Varje fokusgrupp ska omfatta ca 7–8 personer, vilket innebär att kvalitativa data från målgruppen samlas in från totalt cirka 30 personer. Ett år efter varje fokusgrupp genomför vi uppföljande intervjuer enskilt med varje deltagare i syfte att ytterligare undersöka effekterna av det juridiska könsbytet.

5.2 Kvantitativ datainsamling

Kvantitativa data kommer vi att samla in genom enkäter och genom att inhämta uppgifter från Socialstyrelsen och Skatteverket.

5.2.1 Enkäter riktade till målgruppen

Syftet med enkäten är att inhämta erfarenheter och attityder kopplat till det juridiska könsbytet. Enkäten syftar också till att undersöka hur det juridiska könsbytet har påverkat eller tycks påverka olika aspekter av personens liv, såsom välmående och hälsa. Vi genomför enkäten vid två tidpunkter, en gång inför delrapporten och en gång inför slutrapporten.

5.2.2 Enkäter riktade till intygsutfärdare

Syftet med enkätundersökningen är att samla in yrkesverksammas erfarenheter av att utfärda intyg. Vi vill förstå deras syn på den nya arbetsuppgiften, vilka förutsättningar de har för att fullfölja den, samt hur Socialstyrelsens föreskrifter och kunskapsstöd fungerar som stöd i deras arbete. Den informationen ska vi använda som underlag både för kvalitativ analys (till exempel genom att komma i kontakt med intygsutfärdare för intervjuer) och för kvantitativ analys. I enkäten kommer vi också att ställa en fråga om intygsutfärdaren någon gång har nekat att utfärda ett intyg och av vilka anledningar.

Vi planerar att skicka enkäten till hela populationen av intygsutfärdare, vilket beräknas vara omkring 1 000 personer. Vi skickar enkäten vid två tillfällen.

5.2.3 Ärendestatistik

Vi planerar att upprätta egen ärendestatistik genom att ta del av uppgifter från Socialstyrelsen. De uppgifter vi behöver finns i ansökan, bifogat intyg samt Socialstyrelsens beslut i varje enskilt ärende om ändrat juridiskt kön.

Ärendestatistiken hjälper oss att besvara flera nyckelfrågor:

1. *Ansvarsfördelning mellan olika verksamhetstyper.* Hur fördelas ansvaret mellan primärvård och specialiserad vård, samt inom primärvården mellan privata och offentliga vårdgivare?
2. *Ansvarsfördelning mellan vårdprofessioner.* Vilka professioner utfärdar flest intyg? Den frågan kan belysa hur arbetet organiseras i praktiken och vilka vårdprofessioner som känner sig trygga och kompetenta att utfärda sådana intyg.
3. *Utrednings- och bedömningstid.* Hur lång tid tar utrednings- och bedömningsprocessen både för professionerna och för Socialstyrelsen? Det kommer i sig att belysa hur enkel och snabb ansökningsprocessen blir.
4. *Lagens nyttjande.* Hur många ansökningar har inkommit? Vad är fördelningen av ansökningarna efter hemregion, kön och ålder?

Vi vill också använda uppgifterna för att identifiera och komma i kontakt med dem som utfärdat intyg. Informationen kommer vi att använda för att skicka enkät till samtliga intygsutfärdare samt som en urvalsram för våra stickprovsintervjuer. Dessutom kommer vi att inhämta (mindre uttömmande) ärendestatistik från Socialstyrelsen från 2010. Med den kan vi synliggöra hur möjligheten att byta juridiskt kön förändrats över tid.

5.2.4 Annan statistik

Vi kommer att inhämta statistik över personnummerbyte på grund av ändrad könstillhörighet från Skatteverket. För att kunna jämföra data med Socialstyrelsens ansökningsstatistik hämtar vi data för samma period – från 2010-talet och framåt. Anledningen till att vi vill ha den statistiken är att kunna avgöra i vilken utsträckning de som beviljats juridiskt könsbyte går vidare med att faktiskt ändra sitt kön hos Skatteverket.

Tabell 2. Tillämpning: sammanfattning av centrala aktörer, metod och datakällor.

Frågeställningar	Metod
Tillämpningen	
Är det tydligt för centrala aktörer hur lagen ska tillämpas?	• Intervjuer med SoS, regioner, vårdenheter och vårdprofessioner • Analys av lagar, socialutskottets betänkande, SoS:s föreskrifter, kunskapsstöd, ansöknings- och intygsblankett • Enkät till intygsutfärdare
Vilka är de genomförda aktiviteterna för att möjliggöra tillämpningen av lagen?	• Intervjuer med SoS, regioner, vårdenheter och vårdprofessioner • Enkät till intygsutfärdare
Hur säkerställer Socialstyrelsen att endast de med behov beviljas juridiskt könsbyte?	• Intervjuer med SoS
Hur fungerar intygen som beslutsunderlag för Socialstyrelsen?	• Intervjuer med SoS • Ärendestatistik från SoS
Hur fungerar Socialstyrelsens kunskapsstöd som stöd i arbetet?	• Intervjuer med vårdprofessioner • Analys av SoS:s kunskapsstöd och intygsblankett
Vilka förutsättningar har olika vårdenheter och vårdprofessioner att tillämpa lagen?	• Intervjuer med vårdgivare och vårdprofessioner • Enkät till intygsutfärdare
I vilken utsträckning nyttjar målgruppen möjligheten att byta juridiskt kön?	• Intervjuer med målgruppen • Ärendestatistik från SoS • Statistik från Skatteverket • Enkät till målgruppen
Får målgruppen tillräckligt med information och vägledning om den nya lagen, processen och den administration som individen själv måste göra före och efter könsbytet?	• Intervjuer med målgruppen och intygsutfärdare • Analys av SoS:s hemsida • Enkät till målgruppen
Hur upplever målgruppen processen för att byta juridiskt kön?	• Intervjuer med målgruppen • Enkät till målgruppen

Tabell 3. Effekter: sammanfattning av centrala aktörer, metod och datakällor.

Frågeställningar	Metod
Effekter	
På vilket sätt har lagändringen påverkat de centrala aktörernas verksamhet (t.ex. resursåtgång, administration, kommunikation, ärendemängd med mera)?	• Intervjuer med SoS*, regioner och vårdenheter
Har lagändringen lett till några andra bieffekter?	• Intervjuer med SoS, regioner och vårdenheter • Ärendestatistik från SoS
På vilket sätt har lagändringen påverkat de utpekade vårdprofessionerna?	• Intervjuer med intygsutfärdare • Ärendestatistik från SoS • Enkät till intygsutfärdare
Hur upplever målgruppen att lagen påverkat deras rätt till självbestämmande?	• Intervjuer med målgruppen • Enkät till målgruppen
Vad har bytet av juridiskt kön inneburit för målgruppen, exempelvis kopplat till välmående, sociala eller praktiska aspekter?	• Intervjuer med målgruppen • Enkät till målgruppen
Hur upplever målgruppen att bytet av juridiskt kön påverkat deras tillgång till vård (t.ex. könsspecifik eller könsbekräftande vård)?	• Intervjuer med målgruppen • Enkät till målgruppen

Referenser

- Clark, K. D., White, R. A., Karamanis, G., Indremo, M., Özel, F., Skalkidou, A., Frisell, T. & Papadopoulos, F. C. (2025). Stability after legal gender change among adults with gender dysphoria. *JAMA Network Open*, 8(9).
- Dagens Nyheter (2025). 360 ville byta juridiskt kön första månaden. 1 augusti. <https://www.dn.se/direkt/2025-08-01/360-ville-byta-juridiskt-kon-forsta-manaden/>
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025). *EU LGBTIQ Survey III. Trans specific questions. Reasons for not having legal gender changed, Swedish trans men, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=11&indicator=TR7&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o4.%20transmen
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025a). *Being Intersex in the EU. EU LGBTIQ Survey III*.
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025b). *EU LGBTIQ Survey III. Health and mental health. Suicidal thoughts, Swedish non-binary and gender-diverse respondents, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=6&indicator=H3&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o5.%20nonbinsmenwomen
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025c). *EU LGBTIQ Survey III. Health and mental health. Suicidal thoughts, Swedish trans men, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=6&indicator=H3&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o4.%20transmen
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025d). *EU LGBTIQ Survey III. Health and mental health. Suicidal thoughts, Swedish trans women, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=6&indicator=H3&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o3.%20transwomen
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025e). *EU LGBTIQ Survey III. Health and mental health. Perceived health status, Swedish non-binary and gender-diverse respondents, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=6&indicator=G16&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o5.%20nonbinsmenwomen
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025f). *EU LGBTIQ Survey III. Health and mental health. Perceived health status, Swedish trans men, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=6&indicator=G16&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o4.%20transmen

- European Union Agency for Fundamental Rights (2025g). *EU LGBTIQ Survey III. Health and mental health. Perceived health status, Swedish trans women, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=6&indicator=G16&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o3.%20transwomen
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025h). *EU LGBTIQ Survey III. Health and mental health. Suicide attempts, Swedish non-binary and gender-diverse respondents, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=6&indicator=H4&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o5.%20nonbinsmenwomen
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025i). *EU LGBTIQ Survey III. Health and mental health. Suicide attempts, Swedish trans men, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=6&indicator=H4&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o4.%20transmen
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025j). *EU LGBTIQ Survey III. Health and mental health. Suicide attempts, Swedish trans women, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=6&indicator=H4&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o3.%20transwomen
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025k). *EU LGBTIQ Survey III. Trans specific questions. Change of legal gender, Swedish non-binary and gender-diverse respondents, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=11&indicator=TR6&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o5.%20nonbinsmenwomen
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025l). *EU LGBTIQ Survey III. Trans specific questions. Change of legal gender, Swedish trans men, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=11&indicator=TR6&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o4.%20transmen
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025m). *EU LGBTIQ Survey III. Trans specific questions. Change of legal gender, Swedish trans women, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=11&indicator=TR6&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o3.%20transwomen
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025n). *EU LGBTIQ Survey III. Trans specific questions. Reasons for not having legal gender changed, Swedish non-binary and gender-diverse respondents, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtqi-survey-iii?visualisation=country&topic=11&indicator=TR6&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o3.%20transwomen

- [iii?visualisation=country&topic=11&indicator=TR7&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o5.%20nonbinsmenwomen](https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtiq-survey-iii?visualisation=country&topic=11&indicator=TR7&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o5.%20nonbinsmenwomen)
- European Union Agency for Fundamental Rights (2025o). *EU LGBTIQ Survey III. Trans specific questions. Reasons for not having legal gender changed, Swedish trans women, 2023*. https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/data-and-maps/2024/eu-lgbtiq-survey-iii?visualisation=country&topic=11&indicator=TR7&answer=o&subset=o&subsetValue=o&subsetB=o&subsetBValue=o&country=SE&RESPONDENT_GI_edt=o3.%20transwomen
- Folkhälsomyndigheten (2022). *Faktablad om psykisk ohälsa bland unga transpersoner. Unga transpersoners erfarenheter av psykisk ohälsa, suicidalitet och självskada*.
- HSLF-FS 2025:9. Socialstyrelsens föreskrifter om ansökan om fastställande av kön i vissa fall.
- Kvinnofronten (2022). *Remissvar till utkast till lagrådsremiss Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen och ändring av det kön som framgår av folkbokföringen*. Socialdepartementet, dnr S2021/07285.
- Open Society Foundations (2014). *License to be yourself. Laws and advocacy for legal gender recognition of trans people*.
- Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners, queeras och intersexpersoners rättigheter (2025). *Begreppsordlista*. <https://www.rfsl.se/hbtqi-fakta/begreppsordlista/> [2025-10-21]
- Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (2022). *Synpunkter från Roks rörande Utkast till lagrådsremiss Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen och ändring av det kön som framgår av folkbokföringen*. Socialdepartementet, dnr S2021/07285.
- Scheim, A. I., Perez-Brumer, A. G. & Bauer, G. R. (2020). Gender-concordant identity documents and mental health among transgender adults in the USA: a cross-sectional study. *Lancet Public Health*, 5(4), s. e196–e203.
- Scheim, A. I., Restar, A. J., Zubizarreta, D., Lucas, R., Cole, S. W., Everhart, A., Baker, K. E. & Rodriguez, M. I. (2025). Legal gender recognition and the health of transgender and gender diverse people: a systematic review and meta-analysis. *Social Science & Medicine*, 378, artikel 118147.
- Socialdepartementet (2024). *Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende Myndigheten för vård- och omsorgsanalys*. Dnr S2024/02156.
- Socialstyrelsen (2010). *Transsexuella och övriga personer med könsidentitetsstörningar. Rättsliga villkor för fastställelse av könstillhörighet samt vård och stöd*.
- Socialstyrelsen (2015). *God vård av vuxna med könsdysfori*. Nationellt kunskapsstöd.
- Socialstyrelsen (2017). *Vård och behandling av personer med intersexuella tillstånd. Kartläggning av det tidiga omhändertagandet*.
- Socialstyrelsen (2020). *Utvecklingen av diagnosen könsdysfori. Förekomst, samtidiga psykiatriska diagnoser och dödlighet i suicid*.
- Socialstyrelsen (2022). *Vård av barn och ungdomar med könsdysfori. Nationellt kunskapsstöd med rekommendationer till profession och beslutsfattare*.
- Socialstyrelsen (2025a). *Utfärda intyg för den som vill ändra juridiskt kön. Kunskapsstöd för hälso- och sjukvårdspersonal utifrån Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2025:9) om fastställande av kön i vissa fall*.
- Socialstyrelsen (2025b). *Ärendestatistik över ändrat juridiskt kön, 2010 och 2024*. Mejl, den 7 oktober.
- Socialutskottets betänkande 2023/24:SoU22. Förbättrade möjligheter att ändra kön.
- Sveriges Kvinnolobby (2022). *Sveriges Kvinnolobbys yttrande om utkast till lagrådsremiss "Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen och ändring av det kön som framgår av folkbokföringen"*. Socialdepartementet, dnr S2021/07285.